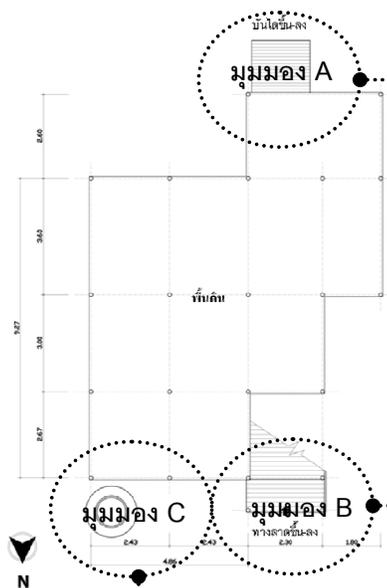

ภาพที่ 4.242
ลักษณะการใช้งานพื้นที่ชั้นล่าง

บันไดทางขึ้นลงด้านหลัง ตรงส่วนเรือนไฟ

ลักษณะทางลาดใช้ขึ้นลงของเรือน

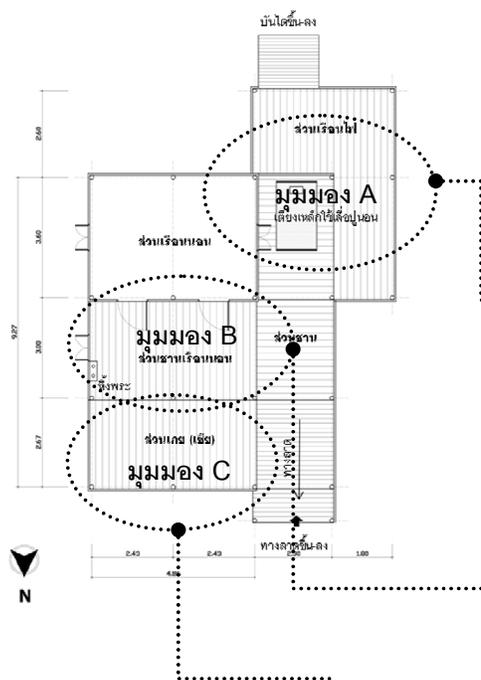
บริเวณด้านหน้าเรือนใช้วางโองเพื่อรองน้ำไว้ใช้และ
ตีหมกิน

ลักษณะพื้นที่ได้ถูกละเลย ไม่มีการใช้งาน พื้นเป็น
พื้นดิน

หมายเหตุ: จากการถ่ายภาพโดยผู้ทำวิจัย (สำรวจเมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2552)

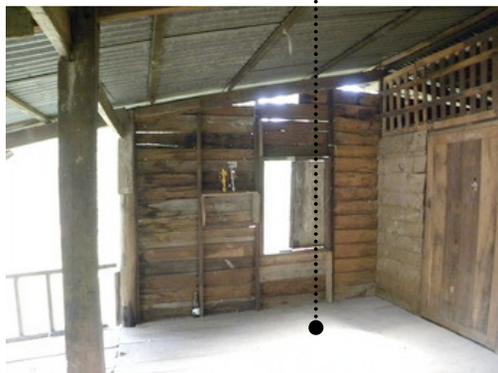
ภาพที่ 4.243
ลักษณะการใช้งานพื้นที่ชั้นบน

ลักษณะพื้นที่ส่วนชานใช้เป็นที่นั่งนอนเล่นของหลวงพ้อ (เจ้าของเรือนเดิมซึ่งบวช ปัจจุบันได้ออนให้ลูกสาวแล้ว) และถัดไปเดิมเป็นส่วนเรือนไฟ ใช้กองไม้

ลักษณะพื้นที่ส่วนเกย (เขี้ยว) ลักษณะโค้งมีราวระเบียง เป็นพื้นที่เชื่อมต่อกับส่วนชาน

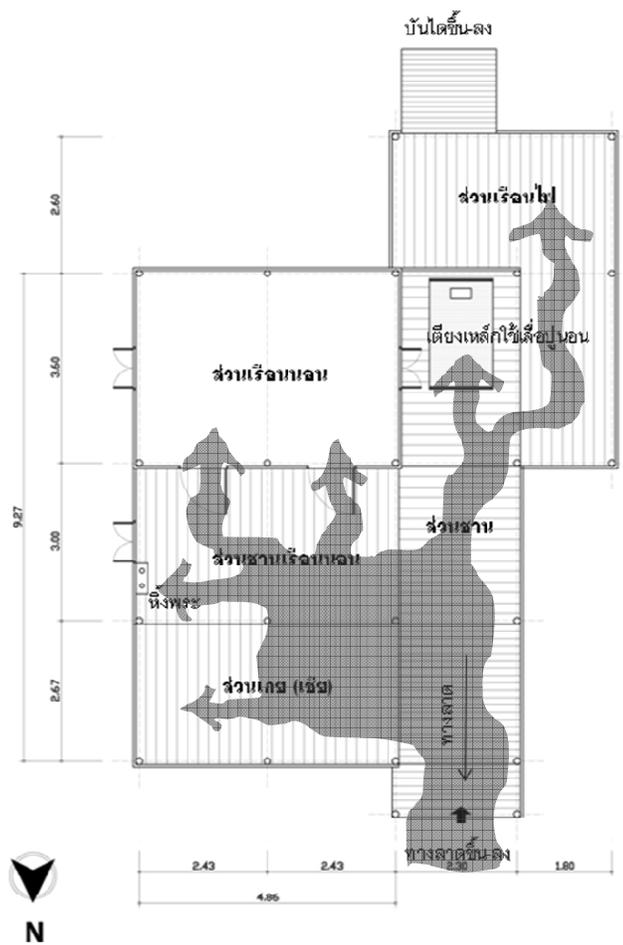

ลักษณะพื้นที่ส่วนชานเรือนนอน มีหิ้งบูชา ปัจจุบันไม่มีการใช้งาน ส่วนด้านในเรือนนอนไม่สามารถเข้าไปสำรวจได้

หมายเหตุ: จากการถ่ายภาพโดยผู้ทำวิจัย (สำรวจเมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2552)

4.15.3.2 ลักษณะการสัญจร

ภาพที่ 4.244
ลักษณะการสัญจร

หมายเหตุ: เขียนโดยผู้ทำวิจัย

4.15.4 ลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมภายใน

ชั้นล่าง มีลักษณะโล่ง มีการเสถียรแสดงถึงการต้อนรับแขก เพื่อนบ้านที่มาเยี่ยมเยียน มี
ระนาบปิด 2 ด้าน คือ พื้นดินกับเพดาน ส่วนเพดานโชว์โครงสร้าง คานไม้ ตงไม้ และพื้นไม้

ชั้นบน ประกอบด้วย

- ส่วนเกย (เขีย) ลักษณะโล่ง มีราวระบียง ระนาบปิดมี 2 ด้าน คือ พื้นไม้กับ
เพดานที่โชว์โครงสร้างหลังคา และโชว์เสถียรแสดงถึงการต้อนรับแขกที่มาเยี่ยมเยียน

- ส่วนชานเรือนนอน อยู่ด้านหน้าเรือนนอน ใช้หลังคาเดียวกับส่วนเรือนนอน มี
ระนาบปิดล้อม 4 ด้าน คือ ระนาบพื้นไม้ 1 ด้าน ระนาบผนังไม้ตีซ้อนเกล็ดแนวนอนที่มีประตูใช้เข้า
ออกส่วนเรือนนอน 1 ด้าน ระนาบผนังไม้ตีซ้อนเกล็ดแนวนอน มีหน้าต่างบานเปิดคู่ 1 ชุด 1 ด้าน
ระนาบเพดานโชว์โครงสร้างหลังคา 1 ด้าน แสดงถึงลักษณะพื้นที่ที่สาธารณะ ที่แขกสามารถ
เข้าถึงพื้นที่ส่วนนี้ได้ และมีความเป็นส่วนตัวของผู้อยู่อาศัย

- ส่วนเรือนนอน มีระนาบปิดล้อม 6 ด้าน คือ ระนาบพื้นไม้ 1 ด้าน ระนาบผนังไม้ตี
ซ้อนเกล็ดแนวนอน โชว์โครงคร่าวไม้ (เช่นตั่ง) มีหน้าต่างไม้บานเปิดคู่ 1 ชุด จำนวน 2 ด้าน ระนาบ
ผนังไม้ตีซ้อนเกล็ดแนวนอน โชว์โครงคร่าวไม้ (เช่นตั่ง) ส่วนบนมีช่องระบายอากาศ ระแนงไม้
แนวนอนตีทับแนวตั่ง เว้นช่อง มีประตูบานเปิดเดี่ยว 2 ชุด บริเวณด้านหน้าทางเข้าเรือนนอน 1
ด้าน ระนาบผนังไม้ตีซ้อนเกล็ดแนวนอน โชว์โครงคร่าวไม้แนวตั่ง (เช่นตั่ง) บริเวณหัวนอน 1 ด้าน
ระนาบเพดานโชว์โครงสร้างหลังคา 1 ด้าน จากระนาบปิดล้อม 6 ด้าน แสดงถึงความเป็นส่วนตัว
ของผู้อยู่อาศัย

- ส่วนชานต่อ เชื่อมต่อกับทางลาดหลักชั้นลง มีระนาบปิดล้อม 3 ด้าน คือ ระนาบ
พื้นไม้ 1 ด้าน ระนาบผนังไม้ตีแนวตั่ง 1 ด้าน และระนาบเพดานโชว์โครงสร้างหลังคา 1 ด้าน

- ส่วนเรือนไฟ มีระนาบปิดล้อม 3 ด้าน คือ ระนาบพื้นไม้ 1 ด้าน ระนาบผนังไม้ตี
ซ้อนเกล็ดแนวนอน กับแนวตั่ง 1 ด้าน และระนาบเพดานโชว์โครงสร้างหลังคา 1 ด้าน

- บันได (งันไดร) ใช้ไม้แดง กว้าง 2.30 ม. ลักษณะเป็นทางลาด มีราวจับ 2 ข้าง มีหลังคาคลุมแยกจากตัวเรือน

- โครงคร่าวผนัง ลักษณะวางแนวตั้ง (เช่นตั้ง) ไม้แดง ขนาด 1"x2"

- ผนัง (แป้นวา) ลักษณะไม้ตีซ้อนเกล็ดแนวนอน ไม้แดง ขนาด หน้าไม้ 7" - 8" (ประมาณ 18 - 20 ซม.) หน้า 1"

- ประตู (ประตูบอง) ลักษณะบานเดี่ยวเปิดออก ไม้แคน ขนาด 0.93x1.85 ม.

- หน้าต่าง (ตูบอง) ลักษณะบานคู่เปิดออก ไม้แคน ขนาด 0.80x1.04 ม. ระดับความสูงจากพื้น 0.60 ม.

- อะเส ลักษณะสี่เหลี่ยมแนวตั้ง ไม้แดง ขนาด 2"x4"

- ซื่อ (วงไต้ย) ลักษณะสี่เหลี่ยมแนวตั้ง ไม้แดง ขนาด 2"x4"

- ตั้ง ลักษณะสี่เหลี่ยมแนวตั้ง ไม้แดง ขนาด 2"x4"

- ออกไก่ (ตะบ่าง) ลักษณะสี่เหลี่ยมแนวตั้งวางเดี่ยว ไม้แดง ขนาด 2"x4"

- จันทัน (สียัว) ลักษณะสี่เหลี่ยมวางแนวตั้ง ไม้แดง ขนาด 2"x4"

- แป ลักษณะสี่เหลี่ยมวางแนวนอน ไม้ประดู่ ขนาด 1"x2"

- เริงชาย (บันซ่าย) ลักษณะสี่เหลี่ยมแนวตั้ง ไม้เปื่อย ขนาด 1"x4"

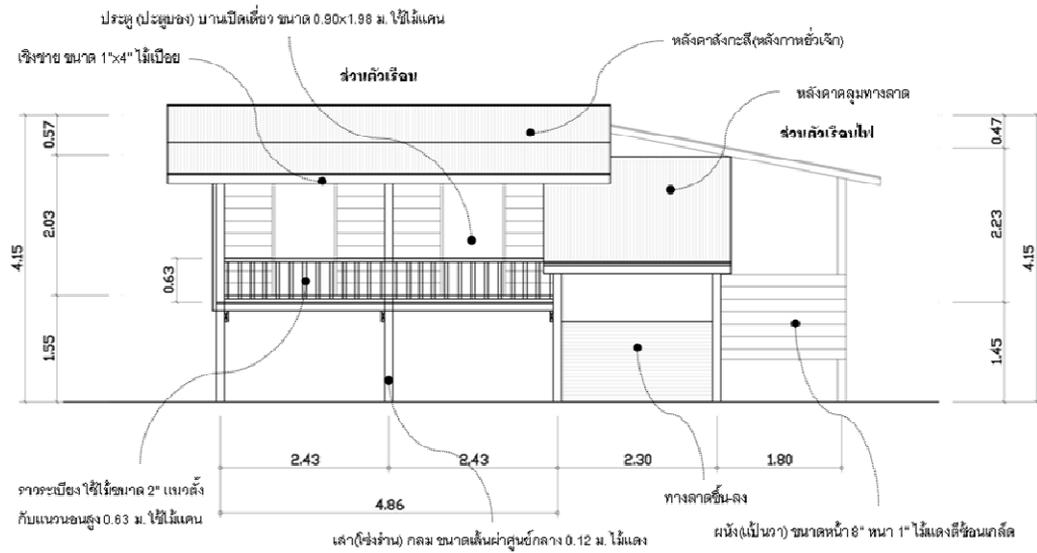
- หลังคา (หลังกาหยั่วเจ๊ก) ตัวเรือนหลักทรงจั่ว ส่วนเกย (เตี้ย) และส่วนอื่นเป็นเพิง ใช้สังกะสี

- ระแนงระบายอากาศหน้าเรือนนอน ลักษณะไม้แนวนอนตีทับแนวตั้งแบบตาราง เว้นช่อง ไม้แคน ขนาด แนวนอนกับแนวตั้ง 2"x1" เว้นช่อง 10 ซม.สูง 0.40 ม.

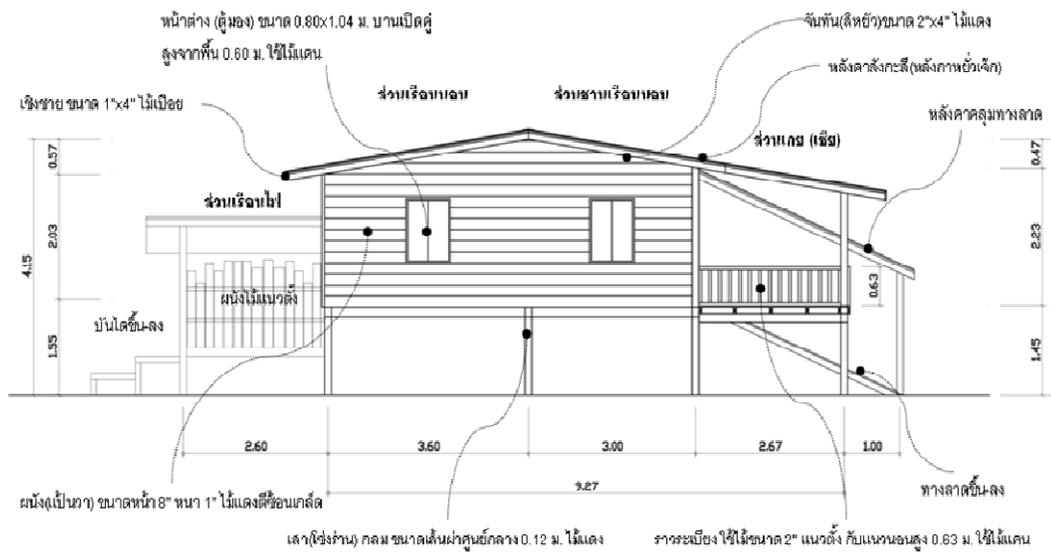
- ราวระเบียง (พะนั๊ก) ลักษณะใช้ไม้ตีแนวตั้ง เว้นช่อง ไม้แคน ขนาด แนวตั้ง 1"x2" ราวจับ 1"x2" สูง 0.63 ม.

สรุป โครงสร้างและองค์ประกอบเรือนที่พบ เป็นไม้ทั้งหมด ยกเว้นส่วนหลังคาซึ่งใช้เป็นสังกะสี

ภาพที่ 4.246
รูปด้านหน้าและรูปด้านข้างเรือน

รูปด้านหน้า

รูปด้านข้าง

หมายเหตุ: เขียนโดยผู้ทำวิจัย

ภาพที่ 4.247
ลักษณะรูปด้านตัวเรือน

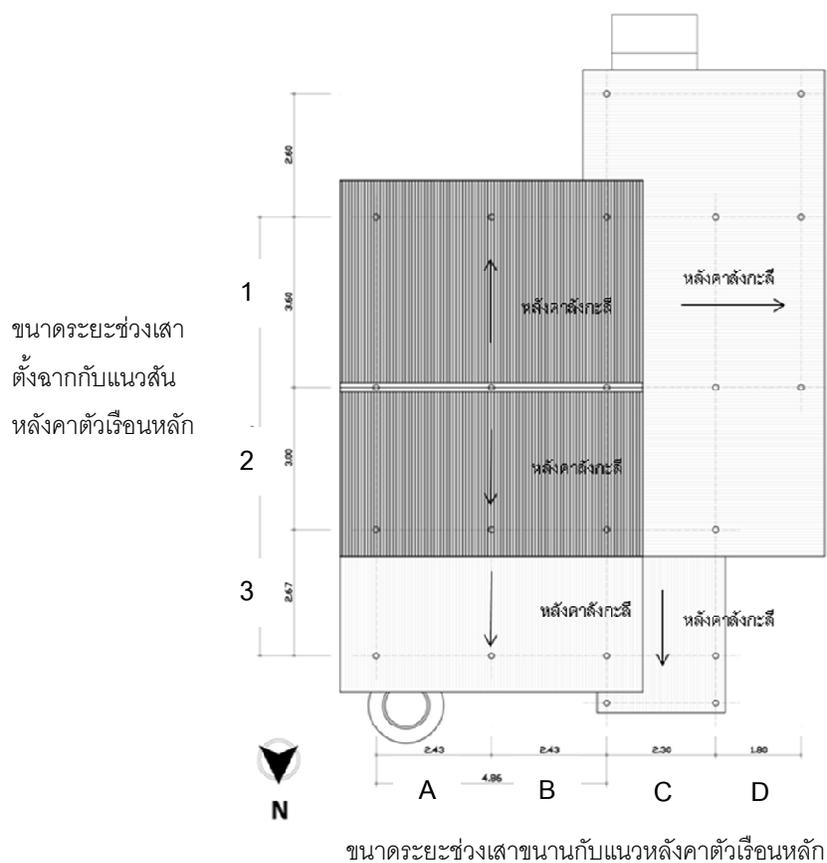

หมายเหตุ: จากถ่ายภาพโดยผู้ทำวิจัย (สำรวจเมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2552)

4.15.6 ขนาดและสัดส่วนตัวเรือน

4.15.6.1 ขนาดระยะช่วงเสา

ภาพที่ 4.248
เกณฑ์ในการพิจารณาช่วงเสา

หมายเหตุ: เขียนโดยผู้ทำวิจัย

โดยมีเกณฑ์การแบ่งคือ ขนาดระยะช่วงเสาแนวขนานกับสันหลังคา และขนาดระยะช่วงเสาตั้งฉากกับแนวสันหลังคา

ขนาดระยะช่วงเสาแนวขนานกับสันหลังคา

ตัวเรือนหลัก ระยะ A เท่ากับ 2.43 ม. ระยะ B เท่ากับ 2.43 ม.

ส่วนต่อเติม ระยะ C เท่ากับ 2.30 ม. ระยะ D เท่ากับ 1.80 ม.

ขนาดระยะช่วงเสาแนวตั้งฉากกับแนวสันหลังคา

ตัวเรือนหลัก ระยะ 1 เท่ากับ 3.60 ม. ระยะ 2 เท่ากับ 3.00 ม.

ระยะ 3 เท่ากับ 2.67 ม.

4.15.6.2 ขนาดพื้นที่แต่ละส่วน

- ส่วนเกย (เขีย) ขนาดพื้นที่เท่ากับ 12.98 ตร.ม.
- ส่วนชานเรือนนอน ขนาดพื้นที่เท่ากับ 14.58 ตร.ม.
- ส่วนเรือนนอน ขนาดพื้นที่เท่ากับ 17.50 ตร.ม.
- ส่วนชานต่อ ขนาดพื้นที่เท่ากับ 15.18 ตร.ม.
- ส่วนเรือนไฟ ขนาดพื้นที่เท่ากับ 16.00 ตร.ม.
- พื้นที่ใช้สอยรวม 76.24 ตร.ม.

4.15.6.3 ระดับการยกพื้นที่ในส่วนต่าง ๆ ของเรือน

- ส่วนชานต่อ กับ ส่วนเกย (เขีย) เท่ากับ 0.28 ม.
- ส่วนเกย (เขีย) กับ ส่วนชานเรือนนอน เท่ากับ 0.10 ม.
- ส่วนชานเรือนนอน กับ ส่วนเรือนนอน ไม่มีการยกระดับ
- ส่วนชานต่อ กับ ส่วนเรือนไฟ เท่ากับ 0.28 ม.

4.15.6.4 ระดับความสูงของเรือน

- ระดับจากพื้นดินถึงพื้นชั้นบน ความสูงเท่ากับ 1.55 ม.
- ระดับจากพื้นชั้นบนถึงช่อ ความสูงเท่ากับ 2.03 ม.
- ระดับจากช่อถึงหลังคา ความสูงเท่ากับ 0.57 ม.
- ความสูงรวม 4.15 ม.

4.15.7 การประดับตกแต่งส่วนผนังเรือน

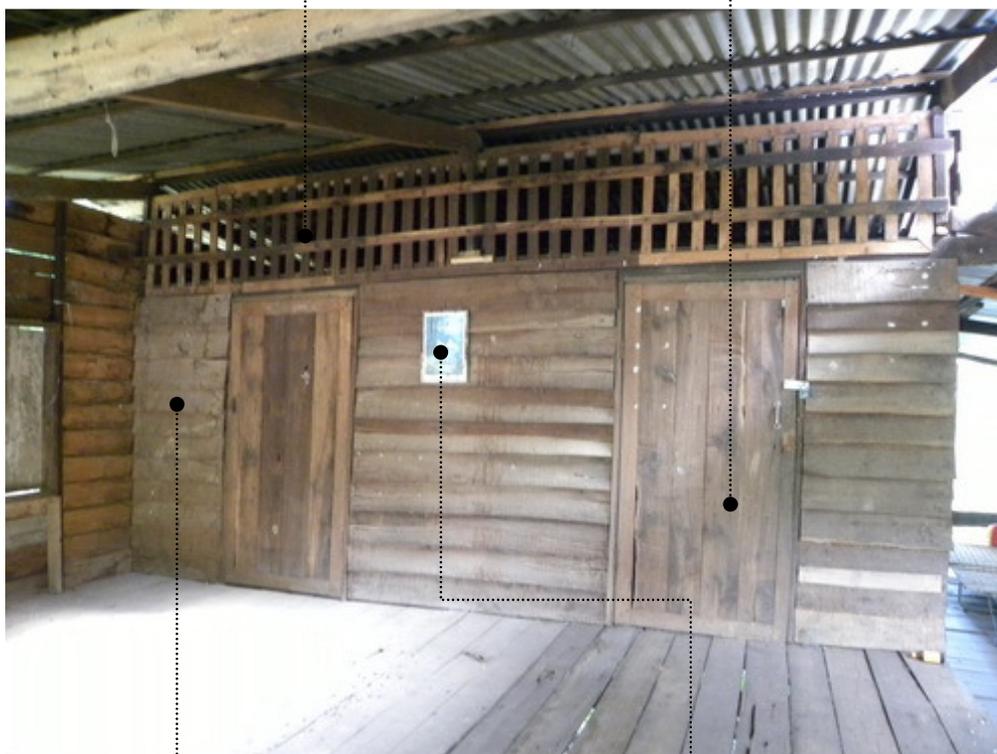
ผนังหน้าเรือนนอน ตรงกลางผนังติดรูป และผนังในส่วนนี้ยังมีช่องระแนงไม้ระบายอากาศ ใช้ไม้แวนอนตีทับแนวตั้ง เว้นช่องด้วย

ภาพที่ 4.249

ลักษณะผนังด้านหน้าเรือนนอน

ผนังส่วนบนมีช่องระแนงไม้ระบายอากาศใช้ไม้แค้น
ขนาด 2" หน้า 1" ตีแนวตั้งกับแนวนอน เว้นช่อง 5 ซม.
สูง 0.60

ประตู (ประตูบอง) บานเปิดเดียว ขนาด
0.90x1.98 ม. ใช้ไม้แค้น

ผนัง (แป้นวา) ขนาดหน้า 8" หน้า 1"
ไม้แดงตีซ้อนเกล็ด

ติดรูปตรงกลางผนัง

หมายเหตุ: จากการถ่ายภาพโดยผู้ทำวิจัย (สำรวจเมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2552)

4.15.8 การใช้ประโยชน์จากโครงสร้างเรือน

4.15.8.1 ชั้นล่าง

ไม่มีการใช้พื้นที่ส่วนนี้ เนื่องจากไม่มีผู้อยู่อาศัย

4.15.8.2 ชั้นบน

- เสาค ใช้เป็นที่ห้อยของ
- แป้ ใช้ติดหลอดไฟส่องสว่างตอนกลางคืน

ภาพที่ 4.250

ลักษณะการใช้ประโยชน์จากโครงสร้างเรือน

แป้ ใช้ติดหลอดไฟส่องสว่างตอนกลางคืน

เสาค ใช้เป็นที่ห้อยของ

หมายเหตุ: จากการถ่ายภาพโดยผู้ทำวิจัย (สำรวจเมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2552)